

Център на НПО
в Разград

Брифинг по проект "Правосъдие близо до хората: втора фаза"

17.07.2012г., град София

Проектът се осъществява с подкрепата на фондация „Америка за България“

AMERICA FOR BULGARIA
F O U N D A T I O N
Фондация Америка за България

**Център на НПО
в Разград**

Проект: “Правосъдие близо до хората: втора фаза”

**Аналитичен доклад от гражданско наблюдение на
съдилища в Благоевград, Дупница, Кюстендил, Перник,
Петрич и Разлог**

януари - март 2012

**AMERICA FOR BULGARIA
F O U N D A T I O N**

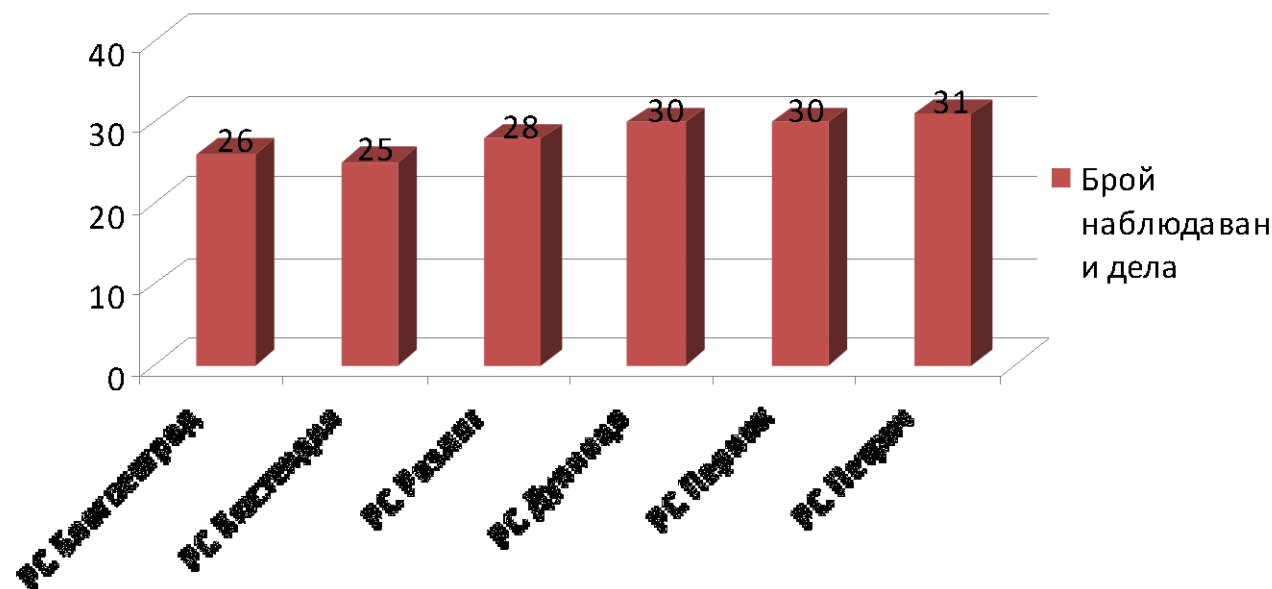
Фондация Америка за България

С подкрепата на Фондация „Америка за България”

- Докладът съдържа резултатите от гражданското наблюдение на съда (**януари, февруари и март 2012г.**) в съдилищата на градовете Благоевград, Дупница, Кюстендил, Перник, Петрич и Разлог.
- Обект на гражданското наблюдение са **окръжните съдилища в Благоевград и Кюстендил, както и районните съдилища в Благоевград, Кюстендил, Дупница, Перник, Петрич и Разлог.**

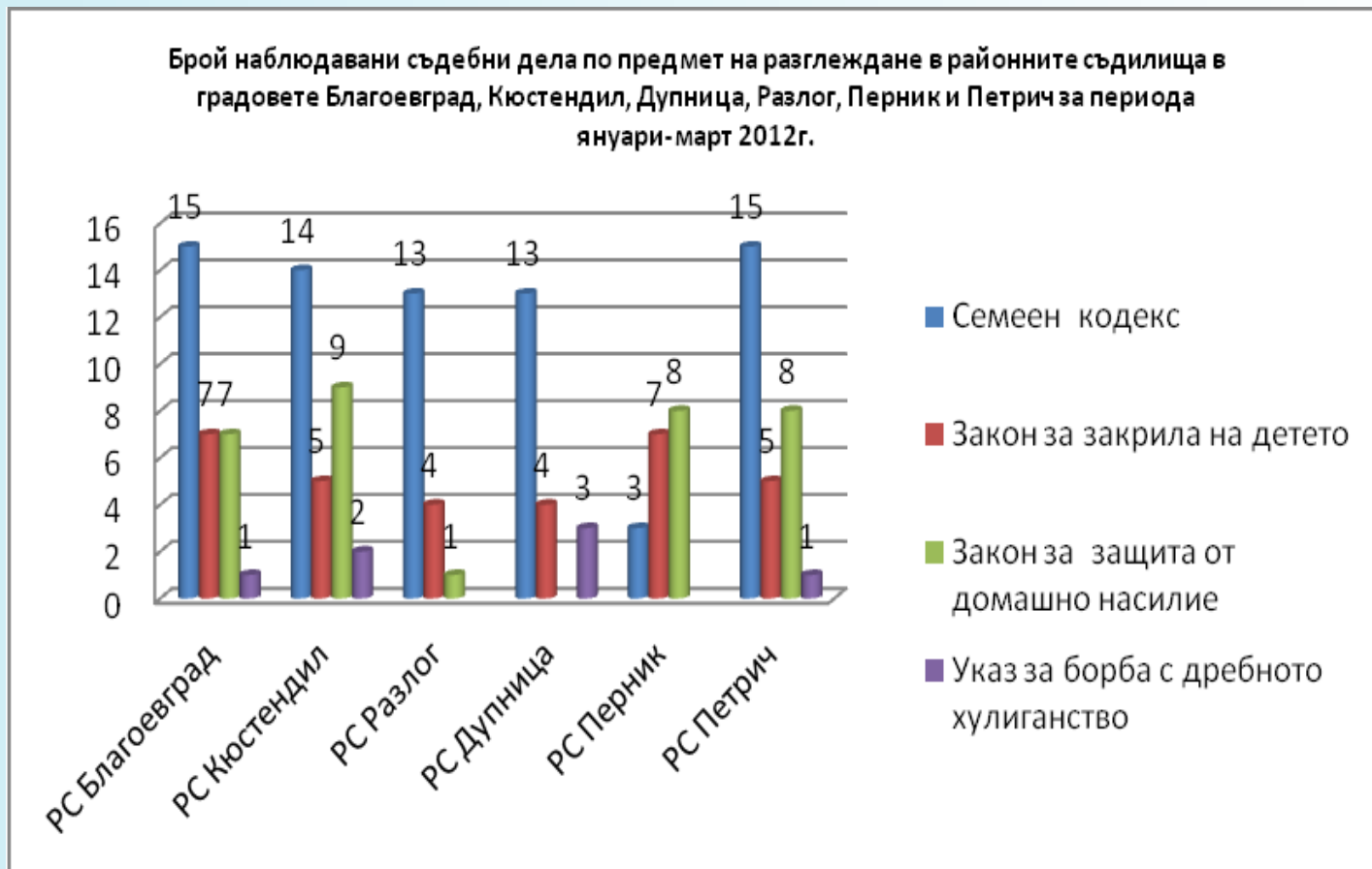
За тримесечния период на наблюдение са наблюдавани общо 170 съдебни дела в районните съдилища на Благоевград, Кюстендил, Разлог, Дупница, Перник и Петрич.

Наблюдавани съдебни дела през периода януари-март 2012г.

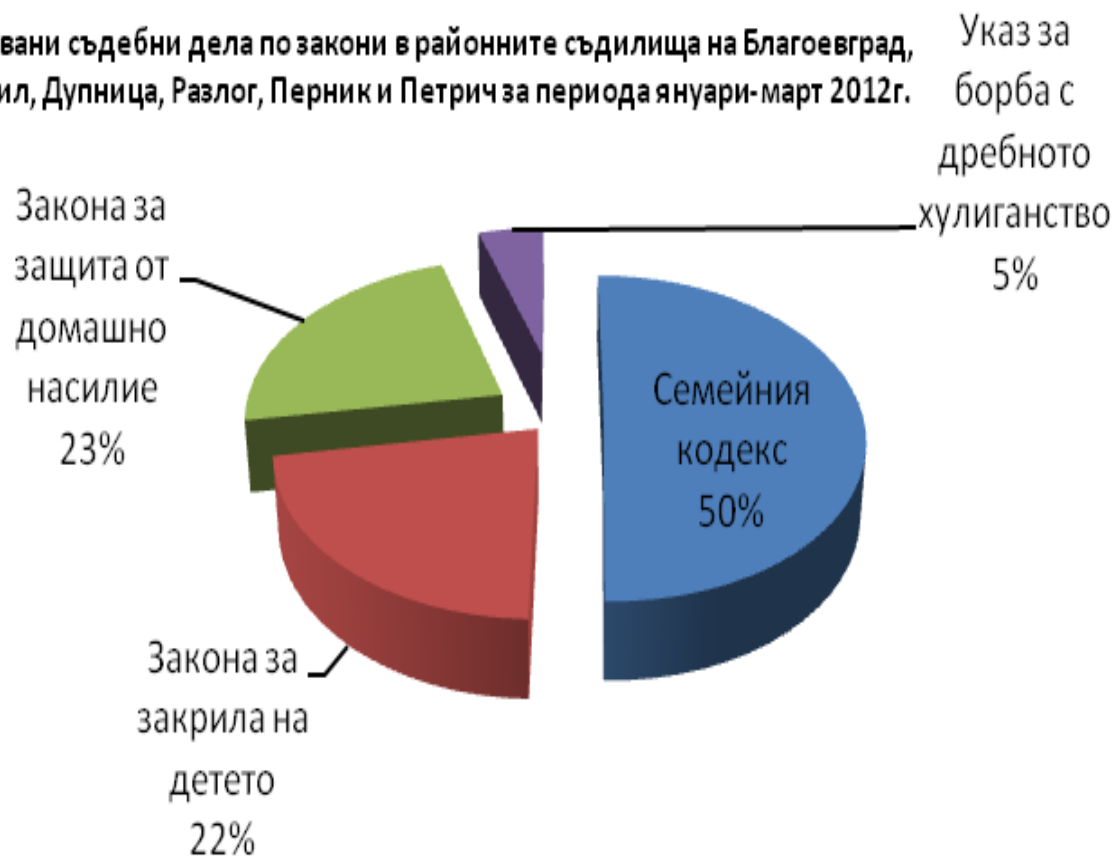
- В процеса на наблюдението са проследени общо **170** съдебни дела в **185** съдебни заседания.
- Наблюдението е фокусирано върху граждански и административно-наказателни производства, водени по **Семейния кодекс, Закона за защита от домашно насилие, Закона за закрила на детето, Указът за борба с дребното хулиганство и Закон за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни.**

Най-много са наблюдавани съдебни производства по Семейния кодекс в районните съдилища на Благоевград, Кюстендил, Разлог, Дупница и Петрич. В Районен съд – Перник най-много са наблюдавани съдебни дела по ЗЗДН. Почти по равен брой съдебни дела по ЗЗДН са наблюдавани и в съда в Благоевград, Кюстендил и Петрич.

* От делата по Семейния кодекс, 4 броя са наблюдавани в окръжните съдилища на Благоевград и Кюстендил. От делата по ЗЗДН, един брой е наблюдаван в Окръжен съд – Кюстендил. Половината от наблюдаваните съдебни заседания са образуваните по реда на Семейния кодекс. За тримесечния аналитичен период от месец януари до месец март 2012г. те са половината от общо наблюдаваните съдебни дела. Почти по равен брой са наблюдавани съдебни дела с предмети ЗЗДН и ЗЗДет. По Указа за борба с дребното хулиганство са наблюдавани най-малък брой съдебни дела.

Наблюдавани съдебни дела по закони в районните съдилища на Благоевград, Кюстендил, Дупница, Разлог, Перник и Петрич за периода януари-март 2012г.

Впечатление прави броя на повече от половината наблюдавани съдебни производства, които са приключени с постановен съдебен акт. С $\frac{1}{2}$ по-малко съдебни дела по време на тримесечния период, наблюдаваните съдебни заседания бяха отложени. Драстично нисък е процентът на прекратените съдебни дела и тези с одобрени от съда споразумения.

Тенденцията е бързо и ефективно производство по наблюдаваните закони.

СТЕПЕН НА НАПРЕДЪК

- Скалата за степен на напредък показва как граждани и неправителствени организации, участвали активно в мониторинга оценяват дейността на съда.
- Извършват се съпоставки между минали практики и заявени от съда воля за бъдещи действия спрямо фокуса на гражданското наблюдение.

№	Тема на наблюдение	Благоевград	Дупница	Кюстендил	Перник	Петрич	Разлог
1	Етично поведение, конфликт на интереси, ЗПУКИ, КЕПБМ	Известен напредък (3)	Сериозен напредък (5)	Известен напредък (3)	Сериозен напредък (5)	Известен напредък (3)	Съществено напредък (4)
2	Отчетност, публичност, прозрачност	Сериозен напредък (5)	Сериозен напредък (5)	Известен напредък (3)	Съществено напредък (4)	Съществено напредък (4)	Сериозен напредък (5)
3	Случайно разпределение на постъпили дела и публикуване на съдебните актове	Изключителен напредък (6)	Съществено напредък (4)	Съществено напредък (4)	Сериозен напредък (5)	Сериозен напредък (5)	Съществено напредък (4)
4	Правосъдие за деца	Сериозен напредък (5)	Съществено напредък (4)	Съществено напредък (4)	Сериозен напредък (5)	Сериозен напредък (5)	Съществено напредък (4)

www.watch.ngo-rz.org

НАЦИОНАЛНА НПО МРЕЖА
ЗА ГРАЖДАНСКО
НАБЛЮДЕНИЕ НА СЪДА

Български | English

За мрежатаЧленовеНовиниДеятностиСтановищаПозиция

Начало

Добре дошли

Националната НПО мрежа за гражданско наблюдение на съдебната власт е уникално гражданско обединение за подкрепа на съдебната реформа. В мрежата участват над 50 местни граждански организации с опит в демократични инициативи. Мрежата е създадена от Центъра на НПО в Разград, който е лидер в областта на гражданското наблюдение на съдебната система.

Националната НПО мрежа за гражданско наблюдение на съдебната власт е учредител на Граждански експертен съвет към Комисия „Професионална етика и превенция на корупцията“ на Висшия съдебен съвет. Мрежата се представлява от Центъра на НПО в Разград в качеството му на Секретариат. От началото на 2011г. Мрежата е член на Обществения съвет към Министъра на правосъдието.

Новини

05.06.2012

11 НПО в писмо до депутатите: Без кариерни бонуси и без процедурни маньоври при избора на нов главен прокурор

11 неправителствени организации, работещи в областта на правосъдието и съдебната реформа, написаха открито писмо до народните представители, с което ги призовават да не гласуват три конкретни...

15.05.2012

Лесен достъп до съдебна информация ще има. Някога...

Висшият съдебен съвет за втори път откри, че сайтовете на съдилищата не са най-лесното за ориентация място. Знаете ли какво е НОХД? Или ВНОХД? Ако не, спокойно - не сте длъжни. Освен ако не сте...

14.05.2012

Гражданско наблюдение в съда

В Районен съд - Велинград на 8 май бе представена втората фаза на проекта "Правосъдие близо до хората", по който работи Център на НПО - Разград с финансовата подкрепа на фондация "Америка за..."

Предстоящи събития

На 06.07.2012г. в град София ще се проведе брифинг за представяне на Първи междинен аналитичен доклад. Докладът отразява резултатите от гражданското наблюдение на съдилищата в градовете Благоевград, Кюстендил, Перник, Петрич, Разлог и Дупница.

Анкета

Как оценявате напредъка на съда?

☐ Изключителен напредък

☐ Известен напредък

☐ Слаб напредък

☐ Няма напредък

Гласувай

Резултати
Архив анкети

Окръжен съд– Благоевград:

много силно лидерство на председателя на съда Катя Бельова, което влияе позитивно на общата атмосфера в съдебния район и променя негативното обществено мнение от времето на предишния председател Красимир Аршинков.

Новото ръководство на Окръжния съд има силна подкрепа на местния елит.

Положителното ръководство е съчетано със силна амбиция за новаторство, добри практики и подобряване на обслужването на гражданите. В процес на развитие е електронния портал за адвокати, с помощта на който те имат лесен достъп до досиетта на съдебните дела.

Районен съд – Благоевград:

инициира идеята за Единен електронен портал, който да осигурява пълен дистанционен достъп на адвокатите и страните по процесите до съдебните досиета. Тестовата версия на Единния електронен портал работи от края на 2011 година в реално време. Софтуерът обезпечавя пълен и неограничен достъп до съдебните дела в техен електронен аналог в 24 часа от денонощието, от всички точки на планетата.

Много добра практика е всеки месец да се организират срещи на председателите на четирите районни съдилища и окръжния съд, на които се коментира съдебната практика и се дискутират важни теми, свързани със съдопроизводството в съдебния регион.

Районен съд – Дупница:

За съдебната карта на България районната магистратура в Дупница е интересна и заради извесността и съмнителната слава на двама местни граждани, наричани “братя Галеви”.

Сградата, в която работи съдът е подходяща за съдебна палата, но е силно амортизирана и има нужда от ремонт. По време на гражданското наблюдение съдът получи одобрение от Министерство на правосъдието за основен ремонт на покрива на сградата. Все още обаче не са отпуснати средства за цялостен ремонт на Съдебната палата, която е построена през 1979г. и оттогава е ремонтирана само козметично.

Крайно належащо е да се осигурят условия за достъп на хора с увреждания в сградата - изграждане на рампи за инвалидни колички при входа и вътрешен асансьор.

Окръжен съд – Кюстендил:

Град Кюстендил е интересен с близостта си до границата със Сърбия и Македония, които налагат на съдопроизводството там разглеждането специфични за българската действителност съдебни дела.

Сградата разполага с асансьор и улеснява хората с увреждания. От тази година съдът предлага нови електронни услуги - изпращане на призовки и съобщения на електронен адрес. Всеки желаещ да ползва тази услуга трябва да подаде писмено заявление по образец.

В този съд е разгледано през 2010г. на първа инстанция съдебното дело срещу известните дупничани – „братя Галеви“.

Районен съд – Перник:

Местните магистрати работят в лоши битови условия. Трета година сградата на съда се ремонтира и в момента тя е „опасана“ със скеле и защитен плат. В края на месец май 2012г. сградата пострада сериозно от земетресението и беше затворена за ползване.

Според председателя на Окръжния съд в Перник Елена Николова: „без да проявявам пристрастност, нашият съд е един от водещите по качествено правораздаване не само в областта, но и в страната. В него работят млади и силно мотивирани съдии. Съдебните служители са отзивчиви и на високо професионално ниво.“

Районен съд – Петрич:

граничен град с много интереси, контрабанда, престъпност, обвързаности.

Съдът се ползва с висок авторитет и подкрепя сред местната общност.

Новоизбраният председател Мая Банчева е от три години на този пост, но демонстрира силна воля за промяна на лошите практики, прилагани в съдилището до 2009г. Като граждански наблюдатели считаме, че Висшият съдебен съвет е взел правилно решение, този пост да бъде поет от жена с опит в съдебната система.

Районен съд – Разлог:

има подходяща и ремонтирана сграда за нормална работа.

На партерния етаж е Информационният център с обслужване на едно гише, обединен в „Регистратура“. Гражданите и страните по дела могат получат пълна информация относно хода на делата, периодично се предоставя нова информация, бланки, образци от документи и брошури. Монтиран е компютър, който дава лесен и пълен достъп до специализирана информация и е в помощ на страните и процесуалните пълномощници.

През 2011 година поради финансова необезпеченост не са изпълнени предписанията за изграждане на достъпна среда в урбанизираните територии, които изискват изграждане на рампа за инвалидни колички за улеснен достъп на хора с увреждания до съдебната палата.

**Изводи от гражданското наблюдение
на съдилища в Югозападна
България**

Закон за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси – общ анализ

- Подробно са проучени и анализирани подадените от отделните съдии декларации по ЗПУКИ.
- В повечето от тях са налице познатите ни от предишни проучвания умишлени пропуски или некоректни доходи.

Закон за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси – общ анализ

- Обикновено имената на свързаните със съдиите лица са обявени с инициали
- Не се съобщава винаги какво те работят точно, за да стане ясна обвързаността и възможните рискове за обективното правораздаване, които могат да се породят от конфликтната близост.
- Често в декларациите остават скрити и имената на банки или други кредитори, отпуснали заеми на съдии

Закон за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси – общ анализ

- Липсва реална публичност и възможност за достъп до декларациите за конфликт на интереси.
- Не съществува задължителна норма за санкция, ако не се публикуват декларациите за конфликт на интереси в интернет-страниците на институциите.
- Публикуване на страницата на ВСС на декларациите за конфликт на интереси на магистратите само с инициали на имената им.
- Голяма част от магистратите не са декларирали размера на поетите парични задължения и заеми.
- ВСС не използва правата си да провери и изиска всички задължени магистрати да декларират необходимите данни според изискванията на закона.
- Немалка част от магистратите не са декларирали възможни конфликти на интереси със свои близки, роднини, приятели и свързани лица, които работят в съдебната система.....

Закон за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси - препоръки

- Всички съдилища да актуализират декларациите си по ЗПУКИ, като вписват всяко нововъзникнало обстоятелство, подлежащо на деклариране (Кюстендил).
- В декларациите на служителите да бъдат изписани трите имена, а не само инициалите (Благоевград).

Закон за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси - препоръки

- Магистратите да оповестят публично в декларациите по ЗПУКИ размера на взети заеми, банкови кредити и кредиторите (Благоевград, Разлог, Петрич, Перник, Кюстендил, Дупница).[\[1\]](#)

[\[1\]](#) приложение чл. 12, т. 2 от ЗПУКИ,; (Изм. и доп. - ДВ, бр. 26 от 2009 г., в сила от 31.03.2009 г.)

<http://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135603507>

Закон за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси - препоръки

- Декларациите на магистратите да бъдат публикувани на интернет страницата на съда, в който работят (Благоевград, Кюстендил, Разлог, Перник).
- Декларациите по ЗПУКИ да бъдат публикувани в самостоятелни файлове, за всеки магистрат поотделно (Дупница, Благоевград).

Закон за предотвратяване и установяване на конфликти на интереси - препоръки

- В декларациите да се посочват пълните имена на магистратите и свързаните с тях лица, а не както в момента се изписват само с инициали.
- Да се въведе софтуер, който позволява търсене на декларации по ЗПУКИ, чрез използване името на всеки магистрат (Благоевград, Разлог, Петрич, Перник, Кюстендил, Дупница).

Кодекс за етично поведение на българските магистрати – общ анализ

- Като граждански активисти не можем да отменим подобни публично оповестени от средствата за масова информация факти
- Споменаването им в доклада няма за цел да дискредитира допълнително описаните в журналистическите статии лица, а да насочи вниманието на всички към теми и проблеми, които рушат публичния образ на съсловието, вредят на авторитета на съда и понижават доверието в правосъдната ни система

Кодекс за етичното поведение на българските магистрати – общ анализ

- В публикации се илюстрират различни факти и казуси, свързани с действията на магистрати от един и същ съд.
- Постъпките и етичните стандарти на отделни съдии са различни и в доста случаи дискуссионни.
- Нормите на Етичния кодекс за магистрати се възприемат различно, като съблюдаването или нарушаването им не винаги се тълкува еднозначно, дори от специално създадени за тяхната оценка органи.
- Липсата на общоприети правила и норми насърчава съществуването на двойни стандарти, благодарение на които саморегулацията вътре в магистратската общност изглежда противоречива и може да се определи като недобросъвестна.
- Налаганите санкции на съдии от съдии или оправданията на техни простъпки не винаги са доказателство за безпристрастна преценка, продиктувана от интересите на обществото и насочена към оздравяване на съдебната система.

Кодекс за етично поведение на българските магистрати - препоръки

- Съдии, съдебни заседатели и служители да не могат да работят в един съд, ако имат родствени отношения, живеят в съжителство, свързани са с бизнес отношения и други зависимости.
- Съпрузи и роднини по права линия, по съребрена линия до четвърта степен или по сватовство до трета степен, хора във фактическо съжителство, свързани лица, икономически или други обвързващи отношения, да не работят в един съдебен район (Закон за съдебната власт).

Кодекс за етично поведение на българските магистрати - препоръки

- Да не се избират съдебни заседатели, които са в роднински връзки със съдиите и други магистрати, които работят в същия съдебен район.
- Съдебните заседатели да не съвместяват дейността си с други длъжности в държавни и местни организации, които могат да породят конфликти на интереси (*НПО, спортни клубове, ловни дружинки, масонски ложи*).

Кодекс за етично поведение на българските магистрати - препоръки

- Прозрачност на съдебните дела, в които между страните има конфликт на интереси, основан на семейни, икономически или други предпоставки, в съответствие със законите и Правилника за работа на съдебната администрация.
- Да се спазват етичните правила за поведение на съдиите, прокурорите, съдебните заседатели, адвокатите, съдебните служители.

Отчетност, публичност и прозрачност - Съдържание и форма на интернет- страниците на съдилищата – общ анализ

- Прегледът на интернет-страниците на съдилищата показва все по-широкообхватен периметър на сведенията и полезната информация от работата на съда, която е достъпна в електронните им сайтове
- Безспорен напредък е наличието на звукови версии за незрящи, с които са снабдени голяма част от електронните страници

Съдържание и форма на интернет-страниците на съдилищата – общ анализ

- През последните пет години се наблюдава развитие на политиките за прозрачност и публичност в съдебната система.
- Развива се положителен процес за повишаване информираността на обществото за дейността на съда и администрацията.
- Липсва темпо в политиките за връзки с обществеността.
- Все още не са развити електронните услуги за граждани.
- Липсват и улеснения за достъп до съдебните услуги за хората от уязвимите групи.

Съдържание и форма на интернет-страниците на съдилищата – общ анализ

- Има неуместни графични решения, съчетаване на неподходящи и несъвместими цветове в уебдизайна на много от сайтовете на съдилищата.
- В голяма част на интернет-страниците информацията не е поднесена достъпно, няма удобни търсачки, липсва актуална информация.
- Има празни рубрики или дублирана информация в подменюта.

Отчетност, публичност и прозрачност - Съдържание и форма на интернет- страниците на съдилищата - препоръки

- Графиците на насрочените съдебни заседания да се актуализират ежедневно. Съществуващата практика графикът да се публикува на интернет-страницата в началото на месеца го прави неактуален при текущи промени (Кюстендил).
- В интернет-страниците на всички съдилища да се създадат версии на английски език - (Благоевград, Кюстендил, Дупница, Разлог, Перник и Петрич).

Съдържание и форма на интернет-страниците на съдилищата - препоръки

- Да се направи отделна звукова секция, която да е в помощ на незрящите хора (Перник).
- Информацията на сайта да се обновява своевременно (Районен съд – Петрич).
- В информационните портали на Разлог, Банско, Белица и Якоруда е нужно да се позиционират банери или линкове към интернет-страницата на Районен съд - Разлог. <http://razlog.court-bg.org/>.

Съдържание и форма на интернет-страниците на съдилищата - препоръки

- Допълнителни предложения за подобрения на: <http://razlog.court-bg.org/>
 - Да се създадат основни падащи менюта на начална страница;
 - Да се оптимизира търсачката в горната дясна част на сайта;
 - Да се създаде страница на съда в социалната мрежа Facebook;
 - Да се публикува информация на програмата за гражданско наблюдение и ползите за обществеността от нея.

Съдържание и форма на интернет-страниците на съдилищата - препоръки

- Съдилища, които няма актуален публикуван списък с работещите в тях съдии, да ги публикуват в интернет-страниците си.
- Да се публикуват договорите на съдилищата с обслужващите банки - (Благоевград, Кюстендил, Дупница, Разлог, Перник и Петрич).

Разпределение на постъпилите съдебни дела на принципа на случайния подбор чрез електронна програма – общ анализ

- Използвани програмни продукти за случайно разпределение на съдебни дела:

Окръжен и Районен съд - Благоевград	ASUD
Районен съд – Разлог	ASUD
Районен съд – Перник	Law Choice
Окръжен и Районен съд – Кюстендил	Law Choice
Районен съд – Дупница	Law Choice
Районен съд – Петрич	Law Choice

Разпределение на постъпилите съдебни дела на принципа на случайния подбор чрез електронна програма – общ анализ

- Констатира се видим напредък – разпределението на дела на принципа на случайния подбор се спазва във всички наблюдавани съдилища.
- Налице е положителна тенденция, независимо от различните софтуерни програми, използвани за целта.

Разпределение на постъпилите съдебни дела на принципа на случайния подбор чрез електронна програма - препоръки

- Възлагането на поръчка за създаване на софтуер за случайното разпределение на съдебни дела да се извършва от Висшия съдебен съвет.
- Основен критерий за избор на изпълнител да бъде надеждност на информационната система.

Разпределение на постъпилите съдебни дела на принципа на случайния подбор чрез електронна програма - препоръки

- Окръжните и районните съдилища в Кюстендил, Дупница, Разлог, Перник и Петрич да използват опита на Районен съд – Благоевград и да въведат в системата за случайното разпределение на делата показатели за тяхната тежест.
- Разпределението на случаен принцип и на база прогнозна трудност /фактическа и правна сложност/ ще осигури равномерна натовареност за магистратите.

Публикуване на съдебните актове на електронните страници на съдилищата – общ анализ

- Констатиран е видим напредък в практиката на съдилищата да публикуват своевременно постановените съдебни актове
- да обявяват навреме датите на насрочените процеси и
- да ги публикуват в интернет страниците си, за да могат потребителите да получават търсената информация онлайн

Публикуване на съдебните актове на електронните страници на съдилищата – общ анализ

- Продължава да доминира практиката в публикуваните съдебни актове имената на градове, адвокати и прокурори да се изписват с инициали
- Възприемаме този подход като заобикаляне изискването за прозрачност и публичност на съдопроизводството и препоръчваме промяна на стила на работата на съдилищата, които използват спорния способ.

Публикуване на съдебните актове в интернет-страниците на съдилищата – общ анализ

- Много често се използват инициали на адвокати, съкращения на имена на фирми и/или съкращения на имена на институции и организации - не попадат в разпоредбата на чл.2 от ЗЗЛД.
- Считаме за некоректно използването на инициали, когато трябва да се назовават адвокати. Адвокатурата поддържа публичен регистър, в който са вписани членовете на отделните колегии с пълните им имена.

Публикуване на съдебните актове на електронните страници на съдилищата - препоръки

- Да се прекрати практиката в публикуваните съдебни актове и мотивите към тях да се употребяват инициали за длъжностни лица, градове и имената на фирми и институции. (Благоевград, Дупница, Кюстендил, Перник, Петрич и Разлог).

МЛАДЕЖКО И ДЕТСКО ПРАВОСЪДИЕ – общ анализ

- Видимите усилия, които съдилищата полагат в подходите за прилагането на младежко и детско правосъдие не изключва нуждата от усъвършенстване на целия процес.
- Препоръчваме на съдиите, натоварени с такива дела, да бъдат допълнително квалифицирани и превърнати в тесни специалисти с висока подготовка за работа с деца в съдебните процеси.

МЛАДЕЖКО И ДЕТСКО ПРАВОСЪДИЕ – препоръки

- Да се превърне в държавна политика с дългосрочно действие обучението на магистрати и поддържане на постоянен състав от високопрофилирани съдии за прилагане на детско правосъдие.

МЛАДЕЖКО И ДЕТСКО ПРАВОСЪДИЕ

Закон за закрила на детето

Препоръки за изменение в закона за закрила на детето:

- За да се защитят правата на децата - задължително назначаване на техен особен представител, който по време на съдопроизводството да гарантира съблюдаването на техните интереси (Благоевград).
- Присъствието на психолог и представител на Дирекция „Социално подпомагане“ в съдебната зала по време на процес, в който участва дете да стане задължително, а не както е предвидено в момента “при необходимост” (Благоевград).

Препоръки за изменение в закона за закрила на детето:

- Законът да даде възможност на съда да насочи (задължи) родителите/настойниците да посещават психолог за укрепване емоционалното състояние и психичното равновесие на поставените в риск деца (Благоевград).
- Законодателят да предвиди възможност за провеждане на съдебна процедура без участието на родителя, когато интересите на децата налагат това.

Препоръки за подобряване работата на съда по прилагането на закона за закрила на детето:

- Да се търсят алтернативи освен настаняването на децата в Домове за деца, лишени от родителска грижа (ДМСГД) - приоритетно да бъдат отглеждани от приемни семейства/осиновители (Благоевград).
- В съдебните палати да се обособят специални зали за изслушване на деца “синя стая” (Кюстендил, Петрич).

Препоръки за подобряване работата на съда по прилагането на закона за закрила на детето:

- Да се въведе в съдебната практика повишена отговорност за преценка на родителските грижи и семействата, които не покриват минималните стандарти да бъдат насочван със съдебен акт към специализирани програми за повишаване на родителския капацитет (Кюстендил).

Семеен кодекс

Препоръки за изменение в Семейния кодекс:

- Да се промени чл.130, ал.3 от СК, с което да отпадне частично задължението на родителите да искат разрешение от съда за разпореждане с парични суми от влоговете на непълнолетните си деца.

[1] Да се определи минимален праг на сума, която може да се използва без съдебно разрешение.

Препоръки за изменение в Семейния кодекс:

- Да се въведе като задължителен етап **медиацията**, за да се създаде възможност за улеснено решаване на споровете между страните, които уреждат взаимоотношенията си по СК.
- Тя да **предхожда съдебната фаза**, като се популяризират предимствата, които този подход ще донесе на гражданите.

[1] http://btvnews.bg/1481753755-Roditeli_ne_mogat_da_polzvat_spesteni_za_detsata_im_pari_v_banku.html;
http://www.varnautre.bg/novinite/bulgaria/25986-sudut_ne_iska_veche_da_kontrolira_tegleneto_na_pari_ot_detski_vlogove

Закон за защита от домашно насилие

Препоръки за подобряване работата на съда по прилагане на закона за защита от домашно насилие:

- Съдът постановява мерки за защита от домашното насилие, като най-често издава заповеди за незабавна защита. Не се прилага мярката, която задължава извършителя на насилие да посещава специализирани програми (Благоевград) .
- Съдът, в сътрудничество с НПО, да популяризират Закона за защита от домашното насилие сред хората от уязвимите групи (Благоевград, Кюстендил, Разлог, Перник, Петрич и Дупница).

Указ за борба с дребното хулиганство

Продължават да са актуални препоръките на екипа ни от 2011г.:[\[1\]](#)

- Да се прилага разпоредбата в УБДХ (чл.1, ал.4), която предвижда да се прекратяват съдебните дела, а случаите да се насочват към местните КБППМН и детски педагогически стаи на МВР.
- Прилагането на УБДХ да включва задължително регистър, в който да се вписват наложените мерки за наказание „задържане в поделенията на МВР“, който да се контролира от прокуратурата.[\[2\]](#)

[\[1\]](#) Доклад за напредъка на съда в Северна България 2010-2011 - <http://watch.ngo-rz.org/bg/catalog/item14.html>

[\[2\]](#) „Не може да се създава и води регистър за неблагоприятни обстоятелства, какъвто не е предвиден в закон“

- Местата за задържане на лица и изтърпяване на административни мерки трябва да станат обекти с обществено предназначение по смисъла на Закона за здравето, за да се осъществява административен контрол върху условията за живот.
- Наказанието „задържане в поделенията на МВР“ по УБДХ да бъде прилагано само в места, които да отговарят на основните европейски стандарти за сигурност и хигиена.

- В УБДХ да се предвиди възможност бързата процедура да не е задължителна за всички съдебни дела, а само за тези, при които обществения интерес налага това.
- Когато непълнолетни нарушители са изправени пред съда по УБДХ, задължително на процеса да бъдат представени Дирекция „Социално подпомагане“ и Отдела за закрила на детето, които да дадат становище по случая, съгласно нормите на Закона за закрила на детето.

- Да се уведомява задължително прокуратурата и да се изисква становище от нея по всяко конкретно съдебно дело (внесена полицейска преписка).
- Прокуратурата да участва в съдебните производства по УБДХ срещу непълнолетни младежи, обвинени в нарушение на общественения ред.

- Когато подсъдими по УБДХ са непълнолетни към тях да се прилага санкция, различна от „задържане в отделенията на МВР“.
- Младежите в тази възраст трябва задължително да посещават учебни занятия, а съдът с подобно решение препятства достъпа им до образование.

- Т.н. “полицейски кучкарници” не отговарят на санитарните норми за живот и там липсват условия, които да гарантират здравето и безопасността на ненавършилите пълнолетие деца и младежи.
- Предлагаме промените да следват логиката, според която в Закона за административните нарушения и наказания глобата за непълнолетните бе заменена с обществено порицание.

Център на
НПО Разград

Благодаря за вниманието!

ЗА КОНТАКТИ

Ел.поща: office@ngo-rz.org;

ngo@ngo-rz.org

Интернет-страница: www.ngo-rz.org

Телефон/факс: +359 (84) 661694

Разград, ж.к. Освобождение 34, ет.1, п.к. 237